

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-11/20-B

Název	Základní škola Brno, Bednářova 28, příspěvková organizace
Sídlo	Bednářova 28, 619 00 Brno
E-mail	vlastimil.cerny@zsb.cz
IČ	70435839
Identifikátor	600108538
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Černý
Zřizovatel	Statutární město Brno, městská část Brno-jih
Místo inspekční činnosti	Bednářova 28, Brno
Termín inspekční činnosti	13. 1. – 15. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Brno, Bednářova 28, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny. Vzdělávání žáků školy je organizováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Š P R T škola přátelského rodinného typu“ (dále ŠVP ZV). V době inspekční činnosti školu navštěvovalo v 10 třídách 236 žáků a evidovala 61 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). V některých třídách 6. - 9. ročníku je realizovaná rozšířená výuka tělesné výchovy zaměřená na fotbalovou přípravu.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Ke dni inspekce se vzdělávalo ve třech odděleních 88 účastníků. Úplata ve školním roce 2019/2020 byla stanovena ve výši 150 Kč měsíčně. Provoz školní družiny byl v ranních hodinách od 6:30 do 8:45 hodin a odpoledne po vyučování do 16:30 hodin.

Školní stravování je poskytováno prostřednictvím školní jídelny – výdejny. Škola je zapojena do projektů „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“, které napomáhají ke zlepšování stravovacích návyků žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) má jasnou vizi dalšího rozvoje školy. Která usiluje vypěstovat u žáků dobrý vztah ke sportu a pohybovým aktivitám tak, aby se staly jejich každodenní potřebou. Škola svou velikostí umožňuje pedagogickým pracovníkům dobře se seznámit se všemi žáky. V oblasti řízení je patrná snaha vedení školy o vytváření pozitivní atmosféry mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu, což potvrdilo i dotazníkové šetření České školní inspekce. Činnost školy je plánovaná, ředitel upřednostňuje každodenní osobní kontakt a operativní řešení problémů. Vedení školy sleduje kvalitu výuky v rámci hospitační činnosti, ale poskytování zpětné vazby pedagogům není systémové. Rezervy jsou patrné zejména ve formálnosti hospitačních záznamů bez konstruktivních závěrů směřujících ke zkvalitňování vzdělávání. Výstupy z hospitační činnosti také nevytváří podklad pro stanovení priorit dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) podporujících jejich další profesní rozvoj. Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školního vzdělávacího programu. Pedagogická rada projednává zejména výsledky vzdělávání žáků a udělování výchovných opatření, pedagogickou problematikou se zabývá v menší míře. Další metodické orgány řeší především organizační záležitosti, jejich činnost je spíše formální. Učitelům, kteří učí na prvním stupni základní školy a nejsou pro tento stupeň kvalifikovaní, není poskytována dostatečná metodická podpora, což se projevilo při hospitační činnosti.

Poradenské služby zodpovědně zajišťují pracovníci školního poradenského pracoviště (dále ŠPP). Vzájemně si vyměňují zkušenosti, úzce spolupracují a podílí se tak na zvyšování kvality poskytovaných poradenských služeb školy. Na pravidelných schůzkách řeší aktuální problémy jednotlivých žáků, třídních kolektivů, zabývají se také podněty od vyučujících. Výchovná poradkyně systematicky zajišťuje péči o žáky se SVP, pečlivě a přehledně vede jejich evidenci. Informace o jejich vzdělávacích potřebách předává třídním učitelům a ostatním pedagogům. Ve spolupráci se školní psychologkou zajišťuje oblast kariérového poradenství. Škola si též nastavila jasná pravidla postupu při hrozícím studijním neúspěchu žáků. Tyto žáky sleduje, nabízí jim individuální konzultace, využívá možnosti doučování a mentorské činnosti v rámci tematicky zaměřeného projektu. Ke zvyšování efektivity poradenských služeb významně přispívá činnost speciální pedagožky formou realizací předmětu speciálně pedagogické péče nebo diagnostikou vzdělávacích potřeb žáků. Účinnou metodickou podporu poskytuje rovněž asistentům pedagoga. Odpovídající pozornost věnuje

škola prevenci rizikového chování žáků. Jednou z priorit minimálního preventivního programu školy je utváření pozitivního třídního klimatu, v rámci čehož ve spolupráci s třídními učiteli pracuje s třídními kolektivy školní psycholožka. Vzhledem k rodinnému typu školy se daří výskyt projevů rizikového chování u žáků eliminovat.

Škola vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání, usiluje o udržení dobrého technického stavu. Došlo k modernizaci a vybavení všech prostor, které umožňují realizaci cílů deklarovaných v ŠVP ZV. Pro vzdělávání žáků zajišťuje škola bezpečné prostředí. Prostory školy, byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví vhodně zajištěny.

Podmínky pro činnost školní družiny byly na kvalitní úrovni. V rámci školní družiny je účastníkům nabízena široká nabídka kroužků. Školní družina vytváří podmínky pro psychohygienu účastníků a zdravé prostředí pro trávení volného času.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při plánování organizace vzdělávání žáků škola vhodně reagovala na jejich individuální potřeby a výuku vybraných předmětů početnější třídy na prvním stupni základní školy zajišťovala v menších skupinách. Výuka probíhala vždy v příjemném a pozitivním klimatu, vzájemná přirozená interakce mezi vyučujícími a žáky umožňovala poskytování okamžité zpětné vazby. Žáci při procvičování učiva využívali nabytých znalostí a zkušeností. Byli převážně aktivní, v některých třídách však vyučující nedbali na zásady psychohygieny a vhodně nezařazovali relaxační a protahovací cvičení, což se negativně odráželo na pozornosti žáků. Převažoval frontálně vedený způsob výuky, prokládaný samostatnou prací, jen ojediněle měli žáci možnost spolupracovat ve dvojicích či skupinách. Probírané učivo bylo cíleně propojováno se situacemi z každodenního života a obohacováno mezipředmětovými vztahy.

V hospitovaných vyučovacích hodinách na druhém stupni základní školy seznamovali vyučující žáky s plánovaným průběhem výuky, méně však se vzdělávacími cíli. Rovněž zde převažoval frontální styl výuky doplněný samostatnou prací žáků či prací ve dvojicích, avšak efektivita zařazené kooperativní činnosti mnohdy nevedla k dosažení stanoveného cíle. Při plnění samostatné práce využili většinou vyučující čas pro individuální přístup k žákům. Názornost výuky byla podpořena smysluplným využitím projekční techniky, různými učebními pomůckami, výukovými materiály a pracovními listy nebo mapami. V rámci řízeného rozhovoru či neformální diskuze byli žáci vedeni ke kritickému myšlení, měli dostatek příležitostí pro prezentaci vlastních názorů. Zdařilou podporou čtenářské gramotnosti se vyznačovaly vyučovací hodiny českého jazyka a literatury. Jejich efektivitu vhodně podpořila práce s uměleckým textem v rámci čtenářské dílny, jež je pravidelnou součástí hodin českého jazyka a literatury na druhém stupni. Žáci při sdílení osobní odezvy ze svých čtenářských zkušeností účinně rozvíjeli komunikační dovednosti.

Při výuce cizích jazyků vyučující dbali na procvičování čtení, psaní i mluvení, pouze poslechu autentických nahrávek nevěnovali dostatečnou pozornost. Pozitivem bylo, že výuka byla vedena v cílovém jazyce, díky čemuž byli žáci schopni s vyučujícími vést rozhovory, reagovat na jejich otázky a pokyny. Méně příležitostí však měli pro komunikaci s ostatními spolužáky. Novou slovní zásobu si upevňovali v souvislosti se známými výrazy. Díky práci s literárním textem v originále se mohli seznámit s jazykovými reáliemi. Předmět informatika je vyučován v dobře vybavené specializované učebně, třídy však nebyly pro výuku děleny a tak několik dvojic žáků ve třídě sdílelo jeden počítač, což omezovalo jejich možnosti zvládnutí a osvojení požadovaných dovedností.

Výsledky práce žáků pedagogové hodnotili převážně průběžně, většinou se jednalo o verbální motivační hodnocení. Méně prostoru zůstávalo na závěrečné shrnutí probraného učiva a zhodnocení vyučovací hodiny v návaznosti na stanovený cíl jak učiteli, tak žáky.

Vzájemné hodnocení nebylo zařazeno vůbec a příležitostně realizované sebehodnocení žáků mělo převážně formální charakter. Písemnosti žáků byly většinou učitelů efektivně kontrolovány a hodnoceny, pouze někteří z nich nebyli důslední. Žáci tak nebyli vedeni k uvědomění si chyb a k jejich následné opravě. O žácích se SVP měli učitelé dobrý přehled. Efektivita jejich vzdělávání i vzdělávání ostatních žáků byla podpořena činností asistenta pedagoga. Všichni žáci však zpravidla plnili stejné úkoly se stejnou časovou dotací. V důsledku toho zejména žáci s potřebou podpůrných opatření nestihli dokončit zadaný úkol a neměli možnost zažít úspěch.

Ve školní družině probíhala organizace a průběh činností v příjemné a poklidné atmosféře. Vychovatelky svým pozitivním a profesionálním přístupem vhodně motivovaly účastníky k činnostem dle stanoveného tématu pro daný měsíc, vytvářely podmínky pro kooperativní práci, kde mohli účastníci rozvíjet své kompetence komunikativní, pracovní, sociální, občanské a k řešení problémů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nastavený systém hodnocení výsledků vzdělávání žáků a jejich pokroku je převážně funkční. Pedagogové získávají potřebné podklady a informace průběžně, k ověřování znalostí a dovedností používají standardní metody ústního a písemného zkoušení, popř. praktického a pohybového ověřování. Externí testování, které by umožnilo srovnání s ostatními školami podobného typu, škola nevyužívá (s výjimkou elektronického výběrového zjišťování České školní inspekce). Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání svých dětí v první a druhé třídě informováni formou deníčků, pro vyšší ročníky škola zavedla elektronické žákovské knížky. Jejich kontrolou Česká školní inspekce zjistila, že v nich pedagogové používají znaménka „-“, mezistupně a některé symboly, které nemají oporu v pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, stanovených ve školním řádu. O pokroku svých dětí jsou zákonní zástupci též informováni na pravidelných třídních schůzkách, hovorových hodinách, popř. při osobním setkání ve škole.

Celkové výsledky vzdělávání žáků za jednotlivá klasifikační období jsou projednávány na jednáních pedagogické rady, v menší míře se jimi zabývají metodické orgány školy. Z analýzy celkových výsledků vzdělávání žáků v posledních dvou letech je zřejmé, že došlo k jejich mírnému zlepšení. Ve školním roce 2018/2019 všichni žáci prospěli, z celkového počtu pak více než polovina žáků s vyznamenáním. Škola konstruktivně reagovala na vysokou neomluvenou absenci a přijala opatření ke zmírnění tohoto negativního jevu (spolupráce se zákonnými zástupci žáků a externími odborníky). Jejich účinnost se mj. projevila ve výrazném poklesu uděleného sníženého stupně z chování, zejména z důvodu vysoké neomluvené absence (ve školním roce 2017/2018 byl udělen devíti žákům, ve školním roce 2018/2019 dvěma žákům). Ke zlepšení v oblasti práce s výsledky vzdělávání je však třeba nastavit systém, který by žákům umožňoval aktivněji se podílet na hodnocení vlastních vzdělávacích výsledků. V hospitované výuce bylo zapojení žáků spíše formální, zvolené způsoby sebehodnocení jen málo umožňovaly dostatečnou sebereflexi jejich práce a dosaženého vzdělávacího pokroku. Přestože pedagogové žáky během výuky pozitivně motivovali a oceňovali, při ukládání výchovných opatření převládala kázeňská opatření nad pochvalami.

Podporu rozvoje individuálního nadání žáků škola zajišťuje ve spolupráci s externími subjekty nabídkou zájmových kroužků a zapojováním žáků do vědomostních a dovednostních soutěží a olympiád na školní i vyšší úrovni. Velmi dobrá ocenění žáci získávají v soutěžích se sportovním zaměřením. Motivací k dosahování dobrých školních výsledků je též každoroční udělení ocenění formou odměn vybraným žákům z rukou vedení městské části. K naplňování očekávaných výstupů ŠVP ZV vhodně přispívá zařazování

cílených výukových programů, odborných a kulturních exkurzí. Účinným způsobem je podporována přírodovědná gramotnost žáků. V přírodovědné oblasti vzdělávání škola spolupracuje s Masarykovou univerzitou a Střední průmyslovou školou chemickou. Rozvoj jazykové a sociální gramotnosti účinně zajišťují pravidelné pobyty žáků v zahraničí a celoškolní projekty realizované napříč třídami, jejichž konečné výstupy žáci prezentují před zákonnými zástupci a veřejností. Ve spolupráci s fotbalovým klubem FC Sparta Brno se škola zaměřuje na výchovu fotbalových nadějí a také díky tomu je škola úspěšná ve sportovních soutěžích. Ve školním roce 2018/2019 obsadili chlapci druhého stupně 2. místo v hodnocení brněnských základních škol ve všech sportovních soutěžích.

Zájmové vzdělávání svojí pestrou nabídkou činností a vhodnou motivací vychovatelek rozvíjí účastníky ve všech vzdělávacích oblastech a navazuje tak na vzdělávání v základní škole. Ve spolupráci s vedením školy a jinými organizacemi pořádá školní družina besedy, soutěže, výstavy, divadla, vědomostní kvízy a akce pro zákonné zástupce a veřejnost. Svoji činnost, plány a akce podrobně prezentuje na webových stránkách školy.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnily se materiální podmínky poskytovaného vzdělávání.
- Došlo k rozšíření možnosti elektronické komunikace mezi učiteli a zákonnými zástupci.
- Zřízením školního poradenského pracoviště se rozšířila nabídka poradenských služeb školy o činnost školního psychologa a speciálního pedagoga.
- V rámci 6. až 9. ročníku byly zřízeny skupiny žáků se zaměřením na fotbalovou přípravu.

Silné stránky

- Kvalitní podmínky pro zájmové vzdělávání ve školní družině přispívají ke smysluplnému trávení volného času žáků.
- Cílená podpora čtenářství a čtenářské gramotnosti v hodinách českého jazyka a literatury na druhém stupni základní školy přispívala k rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná kontrolní činnost spolu s neúčelným systémem DVPP nenapomáhá profesnímu růstu pedagogů a snižuje úroveň kvality vzdělávání.
- Malá pestrost využívaných aktivizujících metod a forem výuky a chybějící vzájemné hodnocení a sebehodnocení nepodporuje u žáků rozvoj jejich sociální gramotnosti.
- Méně výrazná diferenciací učiva dostatečně nezohledňuje vzdělávací potřeby, možnosti a schopnosti žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat důsledněji učivo s ohledem na vzdělávací potřeby, individuální možnosti a schopnosti žáků.
- Realizovat hospitační činnost s následnou reflexí, rozbohem a případně se závěry s opatřením ke zlepšení.
- Vytvářet podmínky pro vzájemné hospitace pedagogů a využívání párové (tandemové) výuky.
- Vytvářet podmínky pro diskusi o využití výukových metod, organizačních formách výuky a hodnocení dosažených výsledků vzdělávání.
- Využívat cílené vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na práci s žáky se SVP a na výukové metody a formy a způsoby motivace žáků.
- Umožňovat žákům samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení a uplatňování kreativity ve výuce, ale i v dalších aktivitách (např. školní časopis, školní parlament, vlastní žákovské projekty).
- Při hodnocení žáků důsledně dodržovat pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, stanovená ve školním řádu. Využívat externího hodnocení vzdělávacích výsledků pro úpravy vnitřního systému hodnocení. Zaměřit se na vyvážené využívání kázeňských opatření a pochval jako motivačního prostředku.
- Vytvořit žákům příležitosti pro zapojení se do vyhodnocování vlastního vzdělávacího pokroku.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení - Základní škola IZO 102067007), Školní družina (IZO 118200593), Školní jídelna - výdejna (IZO 181041731) ze dne 2. ledna 2020
2. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené od školního roku 2018/2019
3. Záписы z jednání metodických orgánů školy vedené od školního roku 2018/2019
4. Písemnosti žáků, žákovské knížky (elektronické), deníčky žáků, vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
5. Databáze České školní inspekce - InspIS DATA (výsledky testování)
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019

7. Podklady školy k celkovým výsledkům vzdělávání žáků od školního roku 2017/2018
8. Podklady školy k výsledkům žáků v soutěžích ve školním roce 2018/2019
9. Program poradenských služeb pro školní rok 2019/2020, včetně Plánu kariérového poradenství a Strategie předcházení školní neúspěšnosti
10. Minimální preventivní program 2019/2020
11. Školní program proti šikanování, nedatováno
12. Zápisy z porad školního poradenského pracoviště ve školním roce 2019/2020
13. Zápisy z pohovorů s rodiči ve školním roce 2019/2020
14. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2019/2020
15. Elektronická školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
16. M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2019 ze dne 15. října 2019
17. Z-2-01 Výkaz o školní družině - školním klubu podle stavu k 31. 10. 2018, Školní družina ze dne 31. října 2019
18. Z-017-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018 Školní jídelna ze dne 1. listopadu 2019
19. Školní řád Základní školy Brno, Bednářova 28, příspěvkové organizace, platný od 14. ledna 2020
20. Plán DVPP 2019/2020 ze dne 2. září 2019
21. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví žáků
22. Dokumentace ke kontrole školního stravování
23. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Josef Hasník, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Josef Hasník v. r.

Mgr. Helena Ondřejková, školní inspektorka

Mgr. Helena Ondřejková v. r.

Mgr. Regina Smíšková, školní inspektorka

Mgr. Regina Smíšková v. r.

Mgr. Markéta Šustrová, školní inspektorka

Mgr. Markéta Šustrová v. r.

Ing. Vladimír Holuša, kontrolní pracovník

Ing. Vladimír Holuša v. r.

V Brně 7. února 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlastimil Černý,
ředitel školy

Mgr. Vlastimil Černý v. r.

V Brně 12. března 2020